

Amsterdam, 7 juli 2021

Betreft: reactie op uw brief 'Heroverweging steunpakket in het derde kwartaal en aankondiging steunpakket vierde kwartaal' van 29 juni 2021

Geachte bewindslieden,

In deze brief licht de Taskforce culturele en creatieve sector toe waarom afbouw van noodsteun onverantwoord is, zolang onzekerheid over het verloop van de coronacrisis aanhoudt, en daarmee onzekerheid over de mate van publieksbeperkende maatregelen die de bedrijfsvoering in met name de culturele en creatieve sector ernstig beperken.

1. Noodsteun blijft nodig in seizoen 2021-2022

a. De anderhalve-meter-norm levert grote exploitatiebeperkingen op voor de culturele en creatieve sector.

Zo houden bijvoorbeeld de podia rekening met een onzekerheidsmarge van het publiek en met de anderhalve-meter-norm bij de voorverkoop van kaarten. Deze grote capaciteitsbeperking betekent dat producenten op voorhand niet break-even kunnen draaien. Dit zien wij doorwerken in de keten, deze risico's worden weer verdisconteerd in de contracten van makers en uitvoerenden. Ditzelfde zien we bij audiovisuele producties omdat een vangnet voor onvoorziene extra kosten ontbreekt. Ander voorbeeld is het Drentse FestiValderAa dat afgelopen weekend plaatsvond en dat maximaal werd bezocht, met een maximale capaciteit op anderhalve meter van 30% ten opzichte van 2019. Bij al deze voorbeelden vindt wel volledige productie plaats op volle kosten.

b. Het internationale aanbod blijft onzeker.

Veel internationale programmering is vanwege de onzekerheden veroorzaakt door corona de afgelopen tijd verplaatst naar 2022. Voor internationale podiumkunstenfestivals, sommige theaters, maar vooral ook voor poppodia en popfestivals - waar meer van de helft van het programma uit buitenlandse artiesten bestaat - heeft dit grote financiële gevolgen.

c. De capaciteit blijft onzeker.

Hoewel u in uw brief schrijft dat het een reëel scenario is dat in het vierde kwartaal er in Nederland geen restricties en contactbeperkende maatregelen meer gelden, is dat niet zeker. Pas op 13 augustus besluit u af de anderhalve-meter-norm per 16 augustus kan worden losgelaten.

d. Het publiek is niet direct in volle bezetting terug.

Sommigen zijn om verschillende redenen nog afwachtend om het volledige oude ritme van cultuurbezoek weer op te pakken. Daarnaast is op dit moment Testen voor toegang voor grote delen van de sector niet de oplossing. Niet al het (oudere) publiek wil zich voor een bezoek aan de bioscoop, een cabaret of toneelvoorstelling, een klassiek concert laten testen. En veel cultuuruitingen lenen zich er niet voor.

2. Steun is nodig voor instandhouding van ketens

a. De productieprocessen kosten tijd en investeringen.

Het programmeren, produceren en presenteren van producties is geen 'platte inkoop', maar kent een ruime doorlooptijd van meerdere maanden. Tegen deze achtergrond moet de culturele en creatieve sector nu programma's ontwikkelen en voorverkopen voor het culturele seizoen 2021/2022. Kijken we naar audiovisuele producties dan bestrijkt de doorlooptijd van bijvoorbeeld films of series vaak meerdere jaren voordat producties op het grote of kleine scherm zijn te zien.

En voor festivalorganisaties geldt dat zij geen evenredig in de tijd gespreide omzet kennen, zij draaien het vierde kwartaal geen 'business as usual.' Een garantievoorziening voor deze sector blijft dus van belang.

b. Veel gepresenteerd programma is uitgestelde prestatie.

Dankzij de medewerking van de overheid is de Voucherregeling *Bewaar Je Ticket Geniet Later* ontwikkeld. Veel publiek heeft daar gehoor aan gegeven. Veel programma dat in de tweede helft van 2021 en begin 2022 staat gepland, is een uitgestelde prestatie. Bezoekers hebben daar reeds voor betaald in 2019 en 2020. Ook in 2021 worden er kaarten verkocht voor in de nabije toekomst, en dat wordt in mindering gebracht op generieke steunmaatregelen.

c. Veel organisaties en zelfstandigen hebben schulden en daarbij ook geen eigen vermogen meer.

Er is flink ingeteerd op reserves. Daarnaast heeft menige onderneming in de culturele en creatieve sector schulden gemaakt. Of dat nu uitstel van betalen van huurpenningen, uitstel van belastingen of het aangaan van overbruggingskredieten betreft. Deze schulden moeten toch ooit terugbetaald.

d. De algemene economische voorspelling in de kabinetsbrief doet geen recht aan specifieke deelsectoren en omstandigheden.

Met name de niet of zeer beperkt gesubsidieerde delen van onze sector zijn afhankelijk van noodsteun, die voor delen van de sector (denk aan zzp'ers en flexwerkers) ook nog te beperkt is. Het onlangs gepubliceerde Boekmanonderzoek '[Ongelijk getroffen, ongelijk gesteund](#)' maakt dit nogmaals duidelijk, evenals het alarmerende [bericht van de Nationale Ombudsman](#) van gisteren over zzp'ers.

3. Houd generieke maatregelen vol, ook voor zelfstandigen

U heeft als kabinet het voornemen om vanwege de herstellende economie een wijziging aan te brengen in de loonsubsidie NOW. "Nu alle bedrijven open mogen, mogen werkgevers in het nieuwe pakket nog een omzetverlies tot maximaal 80 procent opgeven" staat in het bericht op Rijksoverheid. De taskforce sluit zich in deze aan bij de vakbonden en werkgeversorganisaties VNO-NCW en MKB-Nederland, die gezien de opkomst van nieuwe coronavarianten de situatie in het najaar nog onzeker vinden en het daarom te vroeg vinden om te zeggen dat er geen steun meer nodig is per oktober. Hier is maatwerk geboden voor specifieke sectoren en zelfstandigen.

4. Tenslotte

Wij begrijpen dat de ontwikkeling van de coronacrisis en de epidemiologische situatie dit najaar met veel onzekerheden zijn omgeven. En vragen u daarom dan ook om noodsteun waar dat passend en evident is te verlengen, en garanties te verlenen voor het komende culturele seizoen om deze onzekerheidsrisico's op te kunnen vangen. Graag gaan wij u hierover met u in overleg om scenario's en cijfers met u te bespreken. Tevens doen wij een beroep op u om in overleg te treden met provincies en gemeenten en zo tot een sluitende aanpak te komen voor zowel noodsteun als herstel voor instellingen, bedrijven en individueel werkenden.

Met vriendelijke groet,

Namens de taskforce culturele en creatieve sector,

Jan Zoet, voorzitter Kunsten '92

[De Taskforce culturele en creatieve sector](#) is een samenwerkingsverband van ruim 100 branche-, beroeps- en belangenorganisaties. Doel van de taskforce is om door gezamenlijke analyses, informatie-uitwisseling en afstemming de Coronacrisis het hoofd te bieden.

Deelnemende koepels: Kunsten '92 is de belangenorganisatie voor de hele kunst-, cultuur, erfgoed- en creatieve sector, met 370 leden uit alle disciplines. Federatie Creatieve Industrie is de belangenbehartiger voor de creatieve industrie (BNA, BNO, DGA, DDD, MODINT, Buma Cultuur, NAPA, NCP, Dupho). De Federatie Cultuur bundelt de branche- en werkgeversverenigingen in onder meer de podiumkunsten, musea, bibliotheken, centra voor de kunsten, concertzalen, theaters, poppodia en orkesten. Het Erfgoedplatform verenigt een groot aantal organisaties die staan voor de belangen van roerend, onroerend, materieel en immaterieel erfgoed. De Creatieve Coalitie verenigt 46 belangen- en beroepsverenigingen van individuele makers en vertegenwoordigt > 50.000 creatieve professionals. De Popcoalitie, de Federatie Auteursrechtbelangen de VVTP (Vereniging Vrije Theater Producenten), de VVEM (Vereniging van Evenementenmakers), de Federatie Auteursrechtbelangen, De Zaak Nu, ENCORE en Platform ACCT zijn eveneens aangesloten bij de taskforce.

In de Taskforce culturele en creatieve sector is ook vertegenwoordigd de Alliantie van Evenementenbouwers. Omgekeerd neemt de taskforce deel aan deze evenementenalliantie.